

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011526
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Horvátová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011526.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lucie Horvátovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX C. D., trvale bytom D., A. E. XXXX/XX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom, pre pokračovací zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. mája 2024 v Trenčíne, o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7Pp/37/2023 zo dňa 18. decembra 2023 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 odsek 1 písm. a) Tr. poriadku sa z r u š u j e napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

II. Podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného A. B. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a .

odôvodnenie:

Trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 0T/54/2021 zo dňa 15. júla 2021 bol odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej iba „odsúdený“) pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno d) Trestného zákona, § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona, právoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený na výkon trestu nastúpil dňa 26. júla 2021 a po započítaní doby väzby (12. júla 2021 - 26. júla 2021) ho vykonal dňa 12. januára 2022.

Následne odsúdený nastúpil na výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/3/2018 zo dňa 28. februára 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/55/2018 zo dňa 22. augusta 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/3/2018 zo dňa 27. októbra 2021 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, a to pre pokračovací zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona a prečin sexuálneho zneužívania podľa § 201a Trestného zákona, ktorý má predpokladane vykonať dňa 12. januára 2025.

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 18. decembra 2023 po vypočutí odsúdeného rozhodol uznesením sp. zn. 7Pp/37/2023 tak, že podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona, s použitím § 415 odsek 1 Trestného poriadku podmienenčne prepúšťa odsúdeného z výkonu vyššie uvedených trestov odňatia slobody. Podľa § 68 odsek 1 Trestného zákona mu bola určená skúšobná doba vo výmere 3 (tri) roky a súčasne bol nariadený probačný dohľad nad odsúdeným na 2 (dva) roky,

s uložením obmedzenia a povinnosti, spočívajúcich v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a v príkaze sa zamestnať alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí okresného súdu podal sťažnosť intervenujúci prokurátor okresnej prokuratúry. Sťažnosť odôvodnil nesplnením materiálnej podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného. Vykonanie zákona zodpovedajúcej časti uloženého trestu a pozitívne hodnotenie správania odsúdeného, prípadne plnenie povinností vo výkone trestu nepostačuje pre záver o splnení zákonných podmienok pre jeho podmiennečné prepustenie. Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu vyplýva, že odsúdený stanovený program zaobchádzania plní iba čiastočne z dôvodu nie celkovo kritického postoja k trestnej činnosti. Riziko recidívy trestnej činnosti je u neho vyhodnotené ako stredné a resocializačná prognóza je menej priaznivá. Uvedené skutočnosti sú podľa prokurátora s prihliadnutím na charakter odsúdeným spáchanej trestnej činnosti pre posúdenie splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zásadné. A dôvodné očakávanie vedenia riadneho života na slobode v jeho prípade pochybné. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam prokurátor navrhol, aby nadriadený krajský súd podľa § 194 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku napadnuté uznesenie zrušil, a aby podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona návrh odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd, na podklade sťažnosti odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 29. februára 2024 preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 23. mája 2024 podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je prípustná, podaná oprávnenou osobou, včas i na správnom mieste a je dôvodná.

Trestný zákon pri aplikácii hmotnoprávneho inštitútu podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody vyžaduje od súdu, aby skúmal, či sú u odsúdeného naplnené nielen formálne, ale aj materiálne podmienky podmiennečného prepustenia. Až splnenie formálnej podmienky (odsúdeným vykonaná potrebná časť uloženého trestu) v kumulácii (spojení) s materiálными podmienkami (plnenie povinností odsúdeným a preukázané polepšenie sa v jeho správaní vo výkone trestu a očakávanie, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život) pri dôslednom zistení skutkového stavu môže vyústiť do právneho záveru súdu, že je možné odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody, za súčasného obligatórneho určenia primeranej skúšobnej doby, s prípadne nariadením probačného dohľadu a uložením primeraných povinností a obmedzení, na posilnenie jeho účinku.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' obligatórne prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš vysoké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Tr. zákona vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na možnosti jeho nápravy a osobných pomeroch s prihliadnutím aj na očakávaný účel trestu (§ 34 odsek 1, odsek 4 Tr. zákona). Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

V posudzovanej veci okresný súd správne a dôvodne urobil záver o tom, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie príslušnej časti uložených trestov dňa 12. októbra 2023, v ďalšej časti však už okresný súd nesprávne vyhodnotil splnenie dvoch materiálnych podmienok, ktoré sú rovnako ako formálna podmienka nevyhnutným predpokladom na zákonné rozhodnutie súdu o podmiennečnom prepustení odsúdeného na slobodu, s určením primeranej skúšobnej doby.

Podľa názoru krajského súdu možno u odsúdeného splnenie oboch materiálnych podmienok konštatovať nanajvýš iba v čiastočnej forme. Ako to vyplýva z obsahu podaného hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu, program zaobchádzania odsúdený neplní v celej požadovanej miere. Doposiaľ bol síce dvakrát disciplinárne odmenený a nebol disciplinárne potrestaný, avšak jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti je iba čiastočne kritický, keď svoju zodpovednosť za kriminálne správanie aj naďalej externalizuje na okolnosti a životnú situáciu v čase spáchania skutkov. Obdobne sa odsúdený svoju vinu vo vzťahu k takej závažnej trestnej činnosti, akou pokračovací zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 odsek 1, odsek 2, písmeno b) Trestného zákona bezpochyby je, snažil bagatelizovať, keď uvádzal, že maloleté dievčatá mu ponúkali za odplatu fotky, a až následne pripustil, že sám ich k takémuto konaniu vyzýval. Aj vzhľadom na uvedené okolnosti spojené s jeho postojom k trestnej činnosti, je resocializačná prognóza u neho hodnotená ako menej priaznivá, a to na základe stredného rizika recidívy. Krajský súd ďalej konštatuje, že predpoklad toho, že po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude odsúdený viesť riadny život je spochybňovaný aj jeho trestnou minulosťou, keď odsúdený spáchal pokračovací zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 odsek 1, odsek 2, písmeno b) Trestného zákona, prečin sexuálneho zneužívania podľa § 201a Trestného zákona a v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona. Odsúdený teda už dostal možnosť preukázať schopnosť viesť riadny život pod hrozbou premeny trestu odňatia slobody, avšak túto nevyužil, a preto je očakávanie vedenia riadneho života v spojení s jeho aktuálnym iba čiastočne kritickým postojom k spáchanej trestnej činnosti značne spochybnené.

Na základe uvedených skutočností preto krajský súd dospel k záveru, že odsúdený kumulatívne nespĺňa všetky zákonné materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako na to odlišne a podrobne poukazoval okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými dôvodmi sa krajský súd v otázke naplnenia materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného nestotožnil. Krajský súd pripomína a stotožňuje sa v podstate so sťažnostnými argumentmi prokurátora v tom smere, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je a ani nemôže mať skutočne charakter akejsi odmeny iba za relatívne dobré správanie sa odsúdenej osoby, ale ide o taký mimoriadny inštitút, ktorým sa iba v odôvodnených prípadoch a po náležitom kumulatívnom splnení všetkých troch zákonných podmienok zasiahne do rozhodnutia súdu o uloženom treste odňatia slobody tak, že u odsúdenej osoby už nie je nevyhnutné pôsobiť v pozitívnom smere bezprostredným výkonom trestu odňatia slobody, ale odsúdenému sa poskytne príležitosť na slobode, za istých zákonných a súdom určených podmienok preukázať, že vie viesť riadny život občana, predovšetkým bez páchania ďalšej trestnej činnosti.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody musel preto napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 194 odsek 1 písm. a) Tr. zákona v celom rozsahu zrušiť, a vzhľadom k tomu, že okresný súd vykonal všetky potrebné a dostupné dôkazy, na podklade ktorých bolo možné meritórne rozhodnúť, rozhodol sám tak, že podľa § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.